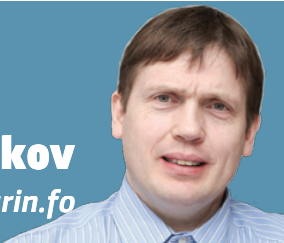

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov

eirikur@sosialurin.fo

KOM SO VIÐ FÓLKAATKVØÐUNI

Stjórnamálið hevur fyllt nógv í føroyskum politikki, longu langt áðrenn vit finga floksbýti á tingi millum sjálvstýri og samband í 1906. Tey nógvu árin eftir floksbýtið, var stjórnamálið tað, sum var munurin millum flokkarnar.

Í 1928 blandaði sosialdemokratiski Javnaðarflokkurin seg uppí, kom á ting við eini sosialdemokratiskari hugsjón, sum ikki hevði stjórnamálið sum høvuðsmál. Í 1936 kom Vinnuflokkurin, kanska sum eitt mótspæl til arbeiðararørsluna, sum kom á ting gjøgnum Javnaðarflokkin. Vinnuflokkurin bleiv til Fólkaflokkin, tá fólk úr Gamla Sjálvstýrinum kastaðu saman við Vinnuflokkinum um Fólkaflokkin.

Støðuna undir krígunum kenna vit, tá Fólkaflokkurin var ein tingmann frá meirilutanum. Ein av tingmonnunum hjá Javnaðarflokkinum hevði betur hug á Fólkaflokkinum, og tað endaði alt við fólkaatkvøðuni um loysing ella samband 14. september í 1946.

Tað sló Zakarias Wang fyri bróstið, at vit á hesum stað miku-dagin skrivaðu, at fólkaatkvøðan var »demokratisk ivasom«. Tá vit skrivaðu so, er tað tí, at vit halda ikki, at tilgongdin ella viðgerðin ella fólksliga luttøkan kring fólkaatkvøðuna var nóg rímulig. Men tað er nú ikki so nógv tað, sum vit hava áhuga í at viðgera. Tað er so mangur, sum hevur vrakað hasa fólkaat-

kvøðuna, so tað nýtist okkum í dag ikki at kjakast um.

Men vit halda so avgjørt ikki, at hendan fólkaatkvøðan kann brúkast sum grundarlag fyri fólksins støðu í dag. Tað er ikki rætt at grunda fólksins støðu á eina út við sjeiti ára gamla fólkaatkvøðu, sum varð vrakað, og hvørs týðningur annars er fánaður, tí allir flokkar í praksis hava góðtikið ta heimastýrslóg, sum nakrir flokkar samtyktu í kjalarvørrinum á fólkaatkvøðuni.

Men sjálvandi er tað fólkið í Føroyum, sum skal taka avgerð um okkara framtíð – eisini um okkara framtíð í danska ríkinum. Tí er tað spell, at arbeiðið í stjórnarskipanarnevndini eftir øllum at døma er

farið fyri bakka. Tað allar besta var, at allir flokkar á tingi kundu komið til eina felags støðu. Men tað ber helst ikki til, og tí minnir støðan í so máta eitt sindur um støðuna í 1946, at vit ikki ein gong kunnu semjast um, hvussu tilgongdin skal vera til avgerðina, sum annaðhvørt loysir okkum frá ríkinum ella sigur, at vit góðtaka at vera partur av ríkinum og harvið eisini av donsku grundlógini.

Men tað er ikki neyðugt at gera tað so innviklað. Tá tingfólk ikki

megna at finna eina semju – nú tey hava roynt tað besta tey kunna í 13 ár, lat okkum so fáa hasa fólkaatkvøðuna, so politikararnir kunnu fara til arbeiðis – innan ella uttan fyri ríkisfelagsskapin!

»

Sjálvandi skal fólkið í Føroyum gera av framtíðina

Tá Zakarias Wang skapti ein sambandsløgmann

Í sendingini »Meg minnst«, hevur Jógván Arge seinastu vikurnar tosað við Paula Ellefsen, fyrrverandi løgtings-, fólkatings- og løgmann. Onkur vil siga, at Pauli Ellefsen á mangan hátt var ein íspegil – í øllum førum, at honum dámdi væl at arga.

Men hvussu er og ikki, so greiddi hann frá, hvussu hann kom upp í praktiskan sambandspolitikk í sínum ungum árum:

»Tað var á BVV (studentaskúlin, red). Har var ein serdeilis ivrigur sambandsmaður, sum æt Zacharias Wang. Hann spurdi meg, um vit báðir ikki skuldu taka ein politiskan fund saman við øðrum. Eg hevði ongantíð

upptækað fyrr, so eg vildi, at vit fyrireikaðu okkum væl. Vit fóru oman til Georg L. Samuelsen, hann gav okkum krút. Vit hildu á, og eg trúgvi ikki, at Sambandsflokkurin nakrantíð hevur fingið so

stórt stemmulutfall, sum tað kvøldið...«

Soleiðis segði Pauli Ellefsen. Vit kunnu bara staðfesta orðini hjá Jens Otto Krag, at »man har et standpunkt, til man tar et nyt«.

Gjalda fyri Lýsingartorgið

Í næstu viku fer Sosialurin at broyta Lýsingartorgið, sum hevur verið í blaðnum í næstan 20 ár. Ein av broytingunum verður, at nú skal gjaldast fyri lýsingarnar, og at tær skulu sendast blaðnum umvegis internetið.

Higartil hevur tað verið ókeypis at seta lýsingar í, sum ikki eru handilsligar, ella har virðið á selda lutinum hevur verið undir eitt vist.

Hetta verður nú alt broytt, so treytirnar verða einfaldari. Fólk skulu nú sjálvi skrivað

lýsingarnar inn gjøgnum internetið, og gjaldast skal eisini við gjaldskorti umvegis internetið.

Kostnaðurin fyri allar lýsingarnar verður framvirkur 50 krónur hvørja ferð.

»

Arabiskir tilstandir á tingi

BJARNI DJURHOLM
KJAK Á SÍÐU 24

»

Løgmaður lagdur á ís

KÁRI Á RÓGVI
KJAK Á SÍÐU 25

Zacharias Heinesen sjeýtifimm

Á framsýning, sum letur upp í Steinprenti á 75 ára føðingardegnum hjá Zacharias Heinesen hósdagin 19. maí, sýnir hann fram eitt úrval av vatnlitamyndum, sum hann hevur málað seinastu fimtan árin.

Vatnlitamáling hevur Zacharias altíð fingist við til skitsubruk, men hann er seinnu árin farin at dyrka hesa listagreininu í alsamt størri mun sum eina sjálvstøðuga listagreini, sum hann hevur fingið størstu viðurkenning fyri bæði í Føroyum og uttanlands. Tað eru sum kunnugt hansara vatnlitamyndir, ið prýða okkara pengaseðlar og eisini eru hansara vatnlitamyndir umboðaðar í høgt virda pappírslistasavninum hjá Statens Museum for Kunst (Kobberstiksamlingen).

Samanbórið við oljumáling eru vatnlitir betri egnaðir til spontanar, lættar og ljósar myndir og eftir myndunum á hesi framsýningini at døma, eru vatnlitir eisini sum skaptir til listarligu ætlanir Zachariasar, tá hann við fáum ella mongum strokum fangar eitt fúlt æl

í Havn, várligt sirm á Velbastað ella glitrandi ljósbrigdi í Mikinesi. Ofta eru spektrallitir umboðaðir í myndunum, har skyggjandi gulir og reyðir litblettir festa í grønt, violett og blátt. Føroyska landslagið, vát í vát við leskilagastu litum – tað ljóðar næstan sum kundi tað verið ov nógv av tí góða, men so er ikki. Hetta er Zacharias Heinesen, ein ektaður listamaður, ið sýnir fram sínar sevjumiklu, neyvu vatnlitamyndir, sum brima av listarligum yvirskoti.

Øll eru vælkomnir til upplatingina klokkan 16-18 hósdagin 19.maí í Steinprenti á Skálatrøð. Framsýningin er stuðlað av Okkara og verður at síggja í Steinprenti hetta til 2. juli.